

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadhatók:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hírd. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
Danbe G. L. és társánál és Herndl.
Brünnen: Stern M. A.

Nyitási petítésora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyező szövetkezet«, a »Csaktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A valuta-rendezés.

II.

A valuta-rendezésénél első teendő mai pénzünkkel viszonyba hozni az új pénzegységgel, ez az értékarány vagy reláció. Reláció nélkül nagy zavarok támadnának, mert vagy az adós, vagy a hitelező károsodnék az átmeneti fizetéseknél is. Így viszonyba hozatik a korona a frankkal oly formán, hogy 20 korona egyenlő lesz 21 frankkal vagyis egy osztr. értékű forint 2 és $\frac{1}{10}$ frankkal, melyből következik, hogy a mostani forintunk teljes 2 korona értékű lesz.

A papír forint forgalomban hagyásával annak értéke nem változik, nem csökken, hanem aranyfedezettel bírva, nem lesz alávétve árhullámnak. Míg tehát mostani pénzünknek csak a kedvező államhatalom s a törvény adott értéket, addig ezután a külföldre nézve is értékes pénzünk lesz.

A koronaérték megállapításáról szóló törvényjavaslat szerint az arany érték lép az osztrák érték helyébe; pénzegység a korona, mai forint fél értéke lesz. Minden korona 100 fillére oszlik. A aranyérem $\frac{9}{10}$ rész aranyból s $\frac{1}{10}$ rész rézből fog állani, így 1 kilogramm vegyített aranyból 2952 s 1 kg finom aranyból 3280 koronát vernek, Aranyból verik a húsz és tíz koronásokat, vagy 1 kg aranyból 164 drb húsz s 328 drb tíz koronás kerül ki.

A törvény pontosan megfogja határozni az aranyérmek formáját is a súlyon kívül. A 20 koronások átmérője 21, a 10 koronásé 19 milliméter lesz, s egyik lapjára Ő Felsege, a király egész alakja a koronázási öltönyben (Szt. István palástjával, fején a szent koronával, jobb kezében kormányalpaca, baljában az arany alma apostoli kereszttel.) A körirat következő lesz: »Ferencz József I. K. A. CS. és M. H. S. D. O. Ap. Kir.« A hátsó lapra jő a magyar korona országainak egyesített címere az angyalokkal s fölülte ezen körirattal: Magyar királyság; a címer alatt pedig 20, illetőleg 10 korona. A 20 koronás érme karimáján »Bizalmam az ősi erényben«, szavak; a 10 koronásokén mélyített ékítmény. Így hát érmeink teljesen magyar jellegűek lesznek s ha tetszik, magános egyének megrendelésére is készíttetni fognak.

A kisebb pénzek, mint az 1 koronások s 50 filléresek ezüstből fognak veretni. Az öntvény anyagában 835 ezredrész lesz a tiszta ezüst. Ilyen anyagból 1 k'gr. kiad 200 drb koronát és 400 drb 50 fillérest; Az 1 koronásnak tehát 5 gramm lesz a súlya, mint a franknak. Az ezüst 1 koronás átmérője 23, az 50 filléresé 18 milliméter lesz. Felírásuk, a címer s körirat hasonló az aranyérmekéhez.

Magánosok is verethetnek az állami pénzverdében aranyérmeket, de ezüstöt nem. Az egy koronások és 50 filléresek (félkoronás) 60 millió koronaértékben veretnek;

míg a mai 8 és 4 frtos aranyok s az ezüst 1—2 frtosok s 25 krosok többet nem fognak készíttetni. A mostaniak megmaradnak továbbra is forgalomban, oly átszámítással pl. hogy egy ezüst frt egyenlő értékű lesz 2 koronával.

A harmadik pénznem a váltópénz lesz, t. i. a nikkel és bronz pénz. Ilyenek lesznek lesznek a 20 és 10 filléresek (mai 10 és 5 kr. értékben). Kiállításuk egyszerűbb az előbbieknél. egyik lapra jő a magyar korona »magyar királyi váltópénz« körirattal, a veretési évszámával, másik oldalra kalászkoszoruban az értékjelzés: 20 vagy 10 fillér; a karika rovátkos. A bronzérmek 2 és 1 filléresek lesznek. Formájuk hasonló a nikkel és bronzpénzhez. Ezek együtt nélkülözhetetvé teszik a mai 20 és 10 kros s az 1 és $\frac{1}{2}$ kros pénzeket, melyeket ki is vonnak a forgalomból; a mai 4 krosok pedig teljesen megszűnnek.

Meg lesz határozva, hogy közpénztárnaknál befizetésül melyik pénzből mily mennyiséget fogadnak el; a mai papírfort pedig mindenütt elfogadandó. Egyebekre a kész törvény fog intézkedni.

Ausztriában ép oly értékű osztrák pénzek lesznek, mint a miénk s egyformán fogadhatnak el mindkét államban. A megcsontított vagy hamisított érmeiket, pénzeket ká talánítás nélkül beszedik s az áll. pénztárba viszik. A kopottakat szintén bevonják s újra verik államköltségen.

A „Muraköz“ tárczája

Bájos vidék.

(„Anyós dalok“ műveiből.)

Tündér Erdély bájvidéke,
Oh valóban elragadó!
Kivált a Szent-Anna tava
A hét csoda közé való.

Hű nőmmel és „anyós“-ommal
Voltam azon tájon tavaly...
Mit szólsz hozzá, jó pajtásom,
Állj elő bölcs szavakkal!

„Az mit sem ér: — szolt barátom —
Anyóssal egy vidék pokol:
De a nélkül mennyország ez,
Hol földi üdv kéje honol.“

VÁROSSY MIHÁLY.

Örök álom.

Irtá: egy IV. éves tanítónövendék.

A frissen hullott esőtől harmatos füvek kedves illata száll be a kis szoba nyitott ablakán. A felhők alól még egyszer visszatekintő sugar

odült a hófehér ágy csipkés párnáira s rózsaszínű lényenyl játszott a meleg halvány vonásain.

Az ifjú asszony megmozdult, vékony, fehér karját fölemelte, mintha üdvözölni akarná az enyegelő sugarat. Sötét árnyéku szeméi felnyitak s fátyolozott tekintettel kerestek valamit ott, a honnan az a mámoros illat jött. Csend van körülte, a nappali élet moraja már elnémult. Alkonyodik.

Odakünn tavasz van. Az ablak előtt álló barackfa ágai meginganak az esti fuvallom érintésére s virágok hintik be a széles köpárkányt. Egy épen az ágy elé röpül. Szirmaiból csak egy van meg s a pusztán maradt kehely levelei közül búsan emelkednek ki a porodaszálak sárga fejecskéi. Az asszony feloldalt fordítja fejét, szeméi rátapadnak a széthullott tavaszi virágra s hosszasan maradnak elmerengve a letört virágon és a fonyadt teetszintű szirmou.

És úgy tetszik, mintha az ablak, a melyik előtt most a barackfa hullajtja virágait, annak a hosszú klastromutczai házának az ablaka lenne, a melynek kék és fehér jáczintjaiban most két éve olyan sokan gyönyörködtek s mintha látná az alkonyi órák sétálóit, amint ott hosszú sorban haladnak el, tekintetökkel a jáczintokat és talán még valami mást is keresve. Végre jön „ő“ is, a mint az óra a szomszéd egyáz tornyában az ótót üti; egy tekintet, egy köszönés, semmi egyéb, de mégis mintha többet érne azoknak a többieknek minden édesésk mosolyánál, mintha kedvesebb lenne még az ő szép jáczintjainál is. Azok a kedves jáczintok! Hányszor nézte el gyöngéd szeretettel a világosárga vastag leveket,

milyen türelmetlenül várta mint bontakozni ki azokból az illatos szirmok, melyek tavaszt várásznak a szoba kellemes melegébe, mikor még oda künn egész zordonságával ül a város felett a tél.

Hogy öntözgette, gondolta, szerette őket, nem adott volna közülök egyet a világ kincseért valakinek, csak egyszer a bálon — neki.

Oh, mennyi, mennyi ígézet volt abban a fehér jáczintban — akkor.

Mikor laszakította, még tél volt, mikor odaadta neki, virágzó kikelet, ragyogó tavasz keit ki belőle, sugaras fényenyl vonva be az egész világot, csodás melegséggel töltve el szívet.

Drága, kedves jáczintok... Elszáradtak már künn a kertben is; a forró nap, melyől a hóvirág patyolat arca elhervadt, őket is megölte.

Künn már gyöngyvirág nyílik a hűvös árnyékban s nemsokára fehér akácztól lesz havas a domb alja is.

Olyan mámorító annak a másik tavasznak még az emléke is. Milyen öröm volt, mikor az első nelelejtés kék szemé mosolygott feléjük a fűből, mikor együtt jártak a mezőn, hol napugárral kaczerkődő pillangók teregették szírynyáikat a madárdaltól hangos légben s mohón csökölve le a szirmoknak mézét, könnyen vidáman szálltak tovább.

— Hű maradsz hozzám a távolban is?

Egy szemrehányó mély tekintet volt a válasza, a miért ő odaborult a kis kesekre s bűnbánattal csökölta meg azokat.

Különfélék.

— **Festetés** *szén* gr. több heti tartózkodás után a napokban Zalaujvárról Bécsbe utazott.

— **Versenyfárgyalás.** A zalavármegyei törvényhatósági közutak fenntartásához szükséges fedőanyag szállításának 1893-96. évekre való biztosítása a közg. bizottság által elrendeltetvén, erre vonatkozólag a versenyfárgyalás Csáktornyan folyó évi július hó 26-án délelőtt 10 órakor fog a főszolgabírói hivatalban megtartatni.

— **Galaset** történt a múlt vasárnap a piacon, Krasovecz, zrinnyfalvi birtokoscsija keresztül ment egy idősebb szegény asszonyon; szerencsére nagyobb sérülést nem szenvedett.

— **Éltant halott.** Novákoveczen Olenár Tamás földmives 6 éves gyermeke meghalván, el is helyezték a koporsóba. A temetés előtt azonban a hulla eltűnt. A hatóság közbelépése folytán az apa bevallotta, hogy fia holttemetőt a padláson rejtette el. Az orvosi vizsgálat után kitűnt ugyan, hogy a gyermek agybetegségben halt meg, mindazonáltal a szülők ellen a vizsgálat megindított.

— **Mayer** *sz. vizi szent györgyi* francia származású földbirtokosnak lakására törtek folyó hó 11-én éjszaka. A tulajdonos Pécsen volt beteg családja látogatására, otthon pedig két leánya s a vincerellér. A támadók pénz követeltek, mire a megijedt vincerellér revolverből az ablakon többször kilőtt. Erre a künnevők elmenekültek s egy nehéz sebesült, kiben feggel egy praprosányi földmivest ismertek fel hátrahagytak. A tulajdonos másnap hazaérkezvén, azonnal meglette a följelelentést a csáktornyai főszolgabírói hivatalnál. A vizsgálat megindított. A sebesült betörőt a varasdi kórházba szállították.

— **A királjeveczi postalopás.** Még emlékezében lehet olvasóinknak, hogy mintegy két évvel ezelőtt a királjeveczi postát kirabolták, ellopván az összes póstai küldeményt. Most a lopásnak nyomára jött a csendőrség azáltal, hogy Eiselmayer József ottani

korcsmárosnak szántóföldjén az akkori póstaszállítmány leveleit, boritékait, a jbiróság és szolgabírósg által akkor küldött iratokat megtalálta. Vallatára fogta a csendőrség Eiselmayert s ekkor kitűnt, hogy az udvarán levő trágyával szállította ki földjére az iratokat, hova azok előzőleg rejtve voltak; és ámbár az esetre, vonatkozólag cselédjének hallgatást parancsolt, — az mégis elbeszélte a dolgot másoknak s így jöttek a bűnös nyomára.

— **Folyó hó 10-én** Gróf Bethlen András földmivelségi miniszter, gróf Széchenyi Imre balatonmenti kormánybiztos és Dobokay Lajos miniszteri osztálytanácsos kíséretében a balatonmenti homokszőlőtelepítés megtekintésére elutazott. Gróf Széchenyi Imre ezen utból megérkezve, hosszabb tanulmányutra Németországba utazott, mely idő alatt a balatonmenti kormánybiztosi teendők ellátásával Engelbrecht Károly biztatott meg. Az állam által belső Somogyban szőlőtelepítési czélokra megvásárolt homokterületek felmérése és üzemtervének elkészítése végett Engelbrecht Károly és Csemitzky Pál mérnök a helyszínére utaztak.

— **Fürdői élet** Keszthelyen és Hévízen. Elmondhatjuk, hogy most a fürdői saison delelőjén állunk. Az idő eléggé kedvez a fürdővendégeknek, kik már igen szép számúak jelenleg meg élvezni a Balaton üdítő hullámain. A fürdő, a kikötő, a balatoni sétányok telve vannak idegen arccokkal s a nyüzsgő pezsgő élet lenn és a városban benn, igen kellemes látványt nyújt. Fürdőnk hova tovább olyanná fejlődik, hogy a Balaton partján egy fürdőterem, kioszk stb. efféle a vendégek mulattatására s kényel mére szolgáló intézmény kérdése égető szükségé válik. Hévízen is annyi a vendégek száma, hogy a szobák mind le vannak foglalva, a kellemes, árnyas sétányok, a fürdő bérlo vendégei iránti előzékenysége s jó konyhája igen kellemessé teszi az ott időzést.

— **Hinos botrány** történt folyó hó 2-án N. Kanizsán, mely a közönséget pár napig izgatottságban tartotta s szereplői beszéltek magukról. Dr. Darányi Árpád Nagy Kanizsa egyik legszolidabb és kedvelt fia.

talembere nem lovagias kifejezéssel illette Czerkovicz Oszkárt, egy nem lovagias eljárása miatt. Ezért Czerkovicz Oszkár 6t este a »Központ« kávéházból kihivatta s a gyanútlanul kilépő dr. Darányit kutyakorbácsal kezében megtámadta, ütlegelni kezdte, mignem a lármára kisető vendégeknek sikerült a súlyosan megsértett s arca és fejének több helyén vérző dr. Darányit az ütlegelő hatalmából megmenteni.

— **Deák Ferencz ösei.** A »Magyar Hirlap«-ban olvassuk: Lapunk keddi számában megjelent tárcza egyik passzusában B. E. munkatársunk elmondta, hogy állítólag Deák Balázs, Deák Ferencznek az öse volt az aki, Szent László király kocsijának a tengelyébe dugta az újat, ily módon pótolva a kiesett kerékszoget, hogy a királyt megmentse a veszedelmétől. Erre vonatkozólag Deák Ferencznek az unokahuga; Giegler Deák Mari urhölgy arról értesíti lapunkat, hogy ez a monda nem Deák, hanem Czigány Balásztól szól. A zalai Deákok családfája 1400-ból indul ki. A legelső ös egy szlavoniai gazdag ökorkereskedő volt. Ennek fia, Péter Dobronok községben telepedett le s tol, lal és karddal szerzett nemességet magának.

— **A csáktornyai m. kir. állami tanítóképző intézet** 1891—92-ki értesítőjét Margitai J. igazgató szerkesztette. Közi az isk. év történetét, a növendékek fölvetését, elemelét stb. Szól az ifj. önképzőkör működéséről. Tanszerek, könyvek kellő mértékben szaporodtak. A tanári testület 9 tagból állott; a növendékek száma 73 volt, melyből r. kath. 67, ág. ev. 1, izraelita 5. A gyakorlati iskolába (I. 14. II. 14 III. 6. IV. 7.) 41 tanuló járt. A tanítóképzés vizsgálatra jelentkezett 14 jelölt; ebből képesítetett jeles általános eredménnyel 4, jó eredménnyel 8 s félévre visszavetett 2 jelölt. Németh nyelvi iskolára képesítetett 6, horvatra 4, német-horvatra 2; kántori képesítet nyert 6 jelölt. A jövő isk. év szeptember első napjaiban kezdődik.

— **A »Magyarországi központi Fröbel-nőegylet«** gyermekkertészni képzőintézetében az 1892—3. tanévben az előadások folyó év szeptember első napjaiban veszik kezdetüket, miért is mindazok, kik magukat gyermekkertészni kiképezni s ekkép tiszteletre méltó állásra szert tenni óhajtanak, felhivatnak, hogy folyamodványukat f. é. augusztus hó 30-ig az egylet iskolaiügyi bizottságának elnökének Rosenzweig-Saphir Sarolta urhölgynek (lakik Margitsziget nagyszállója 237. sz.) vagy pedig Pétterfy Sándor urnál, az intézet igazgatójánál (lakik: VII., Damjanich-utca 3. sz.) nyujtsák be. A felvételi feltételei: 1. betöltött 15 ik korú; 2. egészséges testalkat; 3. fedhetlen előélet; 4. gyermekek iránti szeretet; 5. a magyar nyelv bírása szóban és írásban; 6. tartoznak négy elemi és két polgári iskolai osztály, esetleg hat elemi osztály bevégszté tanúsító bizonyítványa, és kereszt-, illetőleg születési levél bemutatása mellett, felvételi vizsgának is alávetni magukat. A gyermekkertészni képző tanfolyam két évig tart. A növendékek kivétel nélkül díjtalan tanításban részesítetnek és a taneszközökkel is az egylet költségén láttatnak el, étkezés, ruházat és lakásról maguk gondoskodnak. Budapest, 1892. Az előnkség.

— **Beküldetett.** Orvosi körökből hozzám intézett tudakozdások folytán tisztelettel értesítem az érdeklődőket, hogy a »Magyar orvosai rend története« című munkám első része f. hó végén kikerül a sajtó alul és azt aug. hó első napjaiban előfizetőimnek megküldöm. Megrendeléseket az előfizetési áron — az egész mű ára 4 frt — augusztus 8-ig elfogadok. A brassói vándorgyűlésre jelentkező tagok a művet ugyan azon áron megszerezhetik. A vándorgyűlés után a műnek bolti ára 5 frt lesz. Lőcsén, 1892. július 7-én. Dr. Demkó Kálmán főreáliskolai igazgató.

— **Nagy szerencsétlenség** történt Mura-Szerdahelyen; Nussu N. uradalmi munkatár 8 éves leánya és nevelőnője szerdán délután

— **Lásd én nem kérde, fogaz-e szeretni mást?...**

— **Soha!**

A bolyhos dareku, zománcos szárnyu donók, bohó táncukban kellemetlenkedve zümmögtek a virágokon. A cserfák széles levelei megmozdultak s mint egy elhaló, mely sóhajtas sikamlott át a lombok között a szél...

Elmúlt a tavasz s a nyár olyan hosszú, olyan unalmas volt. Aztán hullani kezdtek a megsárgult levelek, a nagy, szomorú nyárfa bánatosan ingó galyairól s ő a távozó madaraktól küldte hívó szavát, szíve izenését utána és várta mindennap válaszáat, érkezését.

Egyszer érkezett is valaki.

— **Férjhez kell menned, mondták.**

Épen az őszi rózsákkal beszélt róla, mikor ez a hang felrezzentette. Csodálkozott nagyon. Hogy aztán mit beszéltek, csak úgy féltalomba hallotta; mintha kérő asszonyi beszéd, parancsoló durva férfi szó, haragos tekintet, bánatosan szelid arc s talán egy pár könnyesepp sajtáságo; vegyüléke venné körül: a szemek reá irányozva, a beszéd hozzá intözve. Lecsukta szemeit és álmodott tovább.

Aztán hallotta, mint emlegetnek gazdagságot és szegénységet, fényt, ragyogást, szegényt és nyomort össze—visza, zavaros, szenvedélyes kérő és siránkozó hangokon. Nem értette. Csodálkozó tekintete lelkének egész ártatlanságával kérdezte, miért neki mindezt hallani. Irtani.

Egyszer aztán megápta a választ. Fonalat keresett virág bokrájához egy szekrényben s egy fekete szegélyű lapot talált ott az »ö« nevével...

A fehér és kék jáczintok nem nyitnak azon a tavaszon az utczafeleli ablakban, talán megfledtek róluk a nagy örömben, melyet aranysegélyű, koronás eljegyzési lapok adtak tudtára a világnak. A földszintes ház lakói palotába mennek...

Az esküvő megtörtént. Az élet megváltozott, talán emléke sem maradt fenn annak a virágos ablaknak és még sok egyének, a mi a mögött volt és a mi a mögött történt.

A beteg fiatal asszony megkísérti felemeini fejét, hogy az ablakon kitékintsen, hiszen tavasz van odakint. Szép, derült, tavaszi este. Nincs ereje hozzá. Bágyadt tekintete odatápad arra a viola-szintű hegycsucsra, a merre első szerelme távozott egykor, a honnan annyit várta érkezését. Az ormon lánzó fény melegét küld szívébe, a hosszán visszaverődő nap sugar megmutatja az utat arra, hol elveszti boldogsága visszatér

Aztán megnövekednek az árnyak, kialszik az utolsó sugár is s az égen megvilian az első csillag.

Künn, a kert bokra közt megszólal a fülemilék siró csattogása és feltámad az est zsongó élete is

Odabenn csend van ..... az örök álom néma boldogsága. —

fürdőközben a Murába sültek. A hullákat még nem találták meg.

Egységes időszámítás. Augusztus elsején a közigazgatás minden ágánál életbe lép az egységes időszámítás. Ez azért fontos, mert a vasutnál, távíróhivatalokban, sok állami hatóságnál és az ország fő- és székvárosában már ugyis az egységes időszámítást léptették életbe. Most Szapáry Gyula gróf miniszterelnök mint helyügyminiszter, az egységes időszámítás életbeléptetése miatt körrendeletet intézett a vármegyékhez, a mely így szól: Tekintettel arra, hogy ugy a köz- mint a magánéletre kiszámíthatlan horderővel és megbecsülhetlen előnnyel jár az időszámítás egysége volta s tekintettel arra, hogy a közep európai egységes időszámítás az ország összes közforgalmi intézeteinél, a vasuti, posta- és távírdszolgáltatásban nemkülönben az állami hatóságok nagy részénél és Budapest fő és székvárosban már kötelezőleg életbe is van léptetve: előáll annak szükségére, hogy az egységes időszámítás a közigazgatás minden ágában is érvényre emeltesse. E célból a hivatalos eljárásban az időszámításnak az egész országban egyenlősítése érdekében ezennel felhívom a vármegye közönségét, hogy haladéktalanul tegye meg az intézkedéseket a végből, hogy a területén működő összes vármegyei és községi hatóságok, valamint az ezeknek alárendelt valamennyi hatóság, hivatal és intézet folyó évi július hó 31-éről augusztus hó 1-ére virradólag a közep európai egységes időszámításra térjenek. Egyuttal saját mihezartatása és köztudomásra hozatal végett értesitem a vármegye közönségét, hogy a végből, miszerint az egységes közep európai időről minien hivatal naponként pontos és megbízható tájékozást szerezhesse, a kereskedelemügyi miniszter ur intézkedett, hogy a hazai összes vasuti állomások, valamint a posta- és távírdszolgáltatások naponként a közep európai idő szerinti déli 12 órakor a budapesti meteorológiai intézettel a m kir vasuti és hajózási felügyelőség útján pontos jelzést haphassanak. Egyébiránt az időnek a vasuti, illetve a posta- és távírdszolgáltatásokon kívül külön berendezések (jelző vezetékek) által leendő közvetítéséről, a kereskedelemügyi miniszter ur engedélyének előzetes kieszközölése mellett, az érdekeltek az engedély megadása alkalmával meghatározott módon és saját költségükön gondoskodhatnak.

— Az 1848—49-iki szabadságharcunk emlékeinek a fővárosi vigadóban levő gyűjteménye képek, fegyverek és egyéb ereklyék megnevezése folytán oly mértékben gyarapodott, hogy ma e múzeum a főváros legszebb és legérdekesebb látványosságai közé tartozik. A képek, fegyverek és egyéb ereklyék sokasága a fővárosi vigadó termeinek jó részét annyira megtöltötte, hogy az eddigi termekhez egy újabb nagy terem kibérelése vált szükségessé. A gyűjtemény tulajdonát a következők képezik: Összesen 1700 kép a szabadságharcból, ezek közt 230-on felül olajfestmény és aquarell, 200 különféle fegyver (puskák, kaszák, kardok stb.) több száza menő próbált ereklyék, ruhák, okmányok, hírlapok és 1848—49-iki programok. A gyűjtemény rendezése gyönyörű színnyomatban készült emléklapot adott ki az 1848—49-iki hónapok számára. Az emléklap minden családnak, kinek valamelyik tagja honvéd volt — valódi büszkeséget képezhet. mert ez emléklapon a Hungária által megkoszorúzott főhelyen olvasható az illető 1848—49-iki hónapok neve és tettei. Ez emléklap az 1848—49-iki emlékek kiállításában a fővárosi vigadóban közszemlére vannak kitéve.

— **Helyi hírek.** Stefánia özvegy trónörökösné a balatonfüredi fürdőigazgatósággal tudatta, hogy aug. első napjaiban ismét B. Füredre érkezik. — Gr. Bethlen András minisztert Keszthelyen nagy ünnepélyvel fogadták. Svastics Benő főispán ur

szép beszéd kíséretében adta át a miniszternek az ottani gazd. tanintézet főtartása s fejlesztése érdekében készített memorandumot. A miniszter megnyugtató választ adott s így nemcsak ott maradt továbbra is az intézet, hanem fölvirágoztatása is remélhető. — Ágh Norbert, prem. kanonok és tanár Szombathelyről a keszthelyi gimnasiunhoz helyeztetést át. Zala-Egerszegen a lópatkolási tanfolyam befejeztetett s a záróvizsgán jeles eredménnyel vizsgázott hat jó eredménnyel tizenhárom, elégségesenhat iparos. — Nagy-Kanisán az aratás javában foly és pedig szép eredményel.

— **Hazai hírek.** Az uralkodó házat család öröme: Margit Zsófia főhercegnőt, Karoly Lajos főherceg legnagyobbik leányát Reichenauban eljegyezte Albrecht würtembergi herceg, Albrecht főherceg unokája, ki azon királyság prezumtiv örököse. — Csáky A. gr. kultuszminiszter a múlt vasárnap Balatonfüreden meglátogatta Vaszary K. hercegprímást, mely alkalommal tárgyalások folytak az elkeresztelési ügyben. — Kósz Lajos nagy hazánkban ez évben éri meg 90-ik születésnapját, mely alkalommal az országos függetlenségi párt Turinban üdvözölni fogja s emlék albumot fog neki átnyújtani. — A horvát tartománygyűlés aug. 4-én ül össze; megalakul, feliratot küld s megválasztja a magyar országosba küldendő képviselőket. — Lukács Béla keresked. államtitkár lesz a Baross Gábor utóda; kinevezése — hír szerint — már e hét végén meg fog történni. — A déli vasuti igazgatóságot a magyar és osztrák keresked. miniszterek fölözöltözték, hogy összes teherár díjazásait módosítsa a két állam vasutainál divó rendszer szerint. — Palánk Ferenc déli vasuti felügyelő a román kir. korouarend lovagkeresztjét kapta. — Kószma Ferenc elhunyt miniszteri tanácsos baracskai temetőjében Zalamegye is képviselve volt e hó 9-én. — Radó Kálmán somogyi főispán, ezen állásának 10 éves jubileumát nagy ünnepséggel ülték meg e hó 11-én Szombathelyen.

Agostai evangélikus zsinat által alkotott zsinati törvényeket július 14-én adták át Csáky Albin gr. vallás- és közoktatási miniszternek, a czéllal, hogy azokat megvizsgálva, terjeszse föl a királyhoz szentesítés végett. A nagyfontosságú munkálatot a zsinat által megválasztott küldöttség nyújtotta át, melyet Karsay Sándor püspök, a zsinat egyházi elnöke vezetett s tagjai voltak: Zelenka Pál püspök, Perlaky Elek nati gazda Kaas Ivor br., Gyurácz Ferenc és Händel Vilmos zsinati jegyzők és Bachát Dániel főesperes, zsinati tag. A miniszter magyon szívesen fogadta a küldöttséget s Karsay emelkedett szellemű beszédére, melyben ismételtlen hálás köszönetet mondott a miniszternek a zsinattartási engedély kieszközöléséért s fölkerete a szentesítés érdekében is közbenjárását. A miniszter megjegyezte, hogy nagy figyelemmel kísérte az ág. hitv. ev. egyház zsinatának tárgyalásait s örömmel győződött meg arról, hogy a zsinat ugy az egyház javát, mint a haza érdekeit is szem előtt tartotta. Kötelessége szerint behatóan fogja a zsinat által felterjesztett törvényeket tanulmányozni s hiszi hogy a király által való szentesítésnek semmi akadályja nem lesz. A miniszter a küldöttség tagjaitól kézszerítással búcsúzott el.

Tenyész állatok olcsó szállítása. A kisebb gazdák közül kevesen tudják, tehát kevesen is veszik igénybe, hogy a tenyészésre vett állatokat a vasuton olcsóbban szállítták. A tehének és bikák, kanok és kocszák szállítására szükséges igazolványokat a földmivelésügyi miniszteriumtól kell kérni 50 kros bélyeggel folyamodván. A ménék és kanczák szállításához szükséges igazolványt mindig az elszállítási helyének igazgatója (városokban a polgármester) állítja ki, de ennek be kell mutatni egy másik igazolványt, a melyben annak a helynek,

a hova a vevő a loval szállítani akarja; a szolgabírója. (illetőleg polgármestere) igazolja, hogy a vevő csakugyan lötenyésztő. Ez utóbbi bizonyítványok egész esztendőre érvényesek.

Állatok védelme. Dombos oldalakon jól szokott disznói a diófa, csak hogy mély földet kíván, ámbar nem bánja, ha az egy kicsit köves is. Ellenben semmiféleképp nem tűri a nedvességet. még a nedvességet át nem eresztő altalajt sem. Források oldalakba tehát s egyáltalán olyan helyre, a hol a fának ásvó lyukakban a víz összegyűl, vagy az esővíz hosszú ideig megmarad, a diófa egyáltalán nem diázik. Ha meg is ered, csak nyomorogni fog, satnya marad, keveske termést ad és a fagy nagyhamar tönkreteszti.

Állatok védelme a legyek és bögyölyök ellen. Egyszerű házi szer a következő: Diófalevelet felére vízzel hígított ezetben kifőzünk s ezzel a főzettel, a mint kihűlt, egy szivacs segédelmével bedörzsöljük az állatok azon részeit, a hol farkukkal nem képesek védelmezni magukat. A bedörzsölés hatása ugy körülbeül 2 hétig eltart, ezután ismételni kell. A zöld diófa levéllel vagy ürömmel való egyszerű lecsutakolás is használ, de jóval rövidebb ideig, ezt hát gyakrabban kell ismételni.

— **Önműködő kapus.** A drezdai automata társaság egy önműködő kapust szerkesztett, mely igen elmesen van összállítva, a mellett egyszerű és a szükséges javításokat bármely lakatos eszközölheti rajta. Az automatikus kapus minden csalátnak lehetetlenül tesz. A rajta keresztül haladó munkás egy bárczát fűggeszt rá és a pillanatokban az automata a keresztül haladó szemeláttára jegyzi fet, hogy minden hamis időjelzés ki van zárva.

— **Időjósító növény.** A londoni kristály palotában rendezett nemzetközi bányászati kiállításán oly növényt mutattak be, mely rendkívül érzékeny a levegő villamossága iránt, úgy hogy nagyon megbízható indicator gyanánt használható. Az angol lapok figyelmeztetik a hegyi lakókat arra, hogy ily értelemben tegyenek a növényvel kísérletet, annál is inkább, mert már több nappal megelőzőleg tudatják velünk, hogy változás történt a légben. Ez pedig igen fontos a hegyi lakókra nézve, mert ezáltal figyelmeztetve, otthon maradnak és így kevesebben e nek majdan a vihar áldozatul.

Jóvá szabadságai. A múlt év folyamán egy oly találmány szabadalmaztatott, melynek czélja nem kevesebb, mint egy szellemesen összeállított géppel üvegdarabokból ruhaszöveteket gyártani. Eltekintve attól, hogy az új szövet összetörtött, értéktelen anyagból állítatik elő, más szövetek föltt sok előnnyel rendelkezik; el nem égethető és tetszés szerinti színekben és vastagságban készíthető. Egyedül csak az a tulajdonsága, hogy el nem égethető, megbecsülhetetlen oly emberekre nézve, kik munka közben a tűz körül forognak. Női ruha-kelme előállítására is előnyös és teljesen pótolja a selymet, melynél sokkal erősebb fényű, könnyebben mosható és ezen jó tulajdonságok mellett a selyem minden tulajdonságával bir; ép oly puha és rugalmas. Tartóságra nézve még tapasztalatok nem jegyeztettek fel.

— **Beszélő lokomotív.** A „Zeitschrift für Transportwesen“ című folyóirat szerint Edison és Lowry újabban oly készülékeket szabadalmaztattak, mely helyettesítene a lokomotív jelző készülékét (sípját). A találmány neve linquagraph, mely csövekkel, sodronyokkal, fonogrammból, billentyűzetből és egy széles száju trombitából áll. A készülék állítolag oly hangosan kiáltja az állomások neveit és a szokat: „alagut, fél s.b.“, hogy ugy a hivatalnokok, mint az utazók meghallják.

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tiče se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Cakovcu.

Izdateljstvo:

Knjišara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svakog tjedna jedanput i to: vu svaku nedelju

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagaćućega činovničkoga družtva C. „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Božja skrb vu naturi.

V.

(Dalje).

Božja skrb vu naturi pokazuje nam se takaj i vu te'ovnom ustrojstvu, kak i vu čustvenih i duševnih darovih živinah, ako se tak reći more. Roda i čaplja imaju duge guline, da po vodi moreju gackati, i dug i špicasti kljun, da žajim moreju hranu iskati i vaditi. Kljun gusji i raeji je zličast i kak za grabljenje priredjen; grabi lice imaju oštre krample, da s njimi zgrabiti moreju svoj plen. Pri guskah i racah je perje tak gusto, da niti jedna kaplja vode do kože nemore; k tomu ga marljivo mažeju se svojom mezgom. Deva ima žuljave široke podplate, da neprepadne vu pšku pustarah.

A poglednimo malo papke divje kože. Sa špicami i okrajci mora se ona držati i prijeti i za najmenjši škrak. Kozorog ima, da more skakati od pećine do pećine ne izkazanu silu vu svojih silah. Žirafa, koja se nemore zgibati ima svoju hranu vu visini. Mravji medved raztegne svoj lěpčivi jezik vu vrveći mravinjak i povleće ga, gda je pun. Nu živi zalogaji prestanu onda taki živeti. Ptice imaju, tak oštre oči, da iz dosta velike visine spaziju i najmenjšu mušicu, koja jim za hranu služi!

Svaka živina ima ili oružje, s kojim se brani, ili pak svojstva, da se pogibelji vugiblje; vu obćenitom, da škodljivo od sebe odvraća, a povoljno i vugodno nahadja. Vol ima svoje roge, konj kopita, grabežljivci zube i škrampje. I slabiše živine nešu zevim brez oružja; jež ima svojju bodljikaću, vu kojoj se zmotu vu klupku; nekoje gusenice imaju za obranu kožu, pak ako jih su čovek oće doteknuti, onda se zmotaju i vu travu prehitiju; čuvati se treba da se nedoteknomo četnjaka, čmela ima žalec; druge živine imaju opet zderila, škarje, oštri sok za svoju obranu.

Golubu neje stvoritelj dal nikakvog oružja, ali zato more neizmeruo brzo letiti, da jastrebu vujde. Šumska šljuka kak samo najmenje kaj zasušne, namah se po legne na mehovinu. Lastavice, slabe životinjice imaju ošter sluh, da za vremena moreju pobeći. Žaba čuje i najtišiši hod po travi, i gle,ouda ti je namah vu vodi. Mnoge opet živine s ostrm njušenem već izdaleka njuće pogibelj. Tak n. pr. krave vu Alpah njuše, kad se medved privlači, te ručiju i s lanci zvekeću, da pastire svoje na pogibelju pozoru. I konji njušuju vuka, pak ako jih je već postave zdrēbiće vu svoju sredinu i dočekaju neprijatelja s petami. Divje kože i svizci postavljaju straže, i da ove znamenje daju, namah pobegnju. Kokoši posēdaju na drēvja, ako je

kokošinjak zaprt, a same neznaju zakaj. Nu Stvoritelj jim neda zahman takvo nagnenje. Tak su sigurne od lisice, ljute svoje neprijateljice. Svaka živina zna vu borenju na šetno stran, koja je vu protivniku najslabeša i gde mu je najleže do živoga doiti, ili mu se najveć škoditi more, kak i obrnjeno zna si opet čuvati i skrivati onu stranu tela, za koju se najveć boji. Gda se tigriš bori sa sloncem, skače mu najprlje za gubicom, a slon ga opet brižljivo čuva, da ga stim silneše vu zgoden čas rabiti more. I konji znaju dočekavši neprijatelja, da jim je sila vu petah.

Amerikanska domaća svinja boreći se kaćom klopotaćom, nakreći njenim zubim svoja šćetinjasta ledja, a čuva si njušku, te gleda, da vu zgodnom trenutku s nogom razmrzka g'avu svojega pogibeljnoga neprijatelja.

Svakom biću Bog oružje dade,
S čim se ono braniti imade.
I gda jelen vu stiski se najde.
S rogmi svemi na bojišće zajde;
Divja koza posred krčne gore,
Lovca v grozne bita vu ponore,
I vol isti, drug pitomih ljudih,
Koj vu jarmi trpljivo se trudi,
Skoći gnjeven, s rogovimi stresa,
Svog krvnika meće pod nebesa.

(Drugiput dalje).

ZABAVA.

Vu slavu prevrednog imendana

dragomu prijatelju Tikaltsits Eleku

vu Hodošanu

Bilo je ov tjeden nekog lěpog dana,
V srodu il v četvrtak vjutro već za rana,
Kada gospou Pollak, pisar v Hodošani,
Kapuše po selu šilja na sve strani,
Po njih poglavare městne da pozvati,
Da bi se v subotu hoteli sastati
Na dogovor tajni v hiši Hertarića;
Ali svak nek mući — nek nedela kriči,
Jerbo nij' potrebno onomu koj nezna,
Da već danas napred o toj stvari zezna.
Sastanak pak bude, da se dogovore,
Kak budu v nedelju, p'čamši od zore
Pak do tvrde noći, sveikovali svetka,
Jer prilika takva pojavlja se redka,
Kad bi svoju ljubav dragomu zemljaku
Izkazati mogli kakti godovnjaku;
Jedan krat na leto samo je moguće!
Zato taj krat nek bu iskreno i vruće
Srđce hodošanskog svakog stanovnika —
Iskrena čutenja! — a ne samo vika. —

Ja sam iz daleka z.čul za te zroke,
Skobjih bu sastanak, pak sem pod obloke

Birovovove hiže se došuljal v mraku,
Misleć tu bum čuti mogel reću svaku.
V jeden kut se stisnem, gde večerna tmica
Nebu dopustila mi prepoznat lica.
Kratko vrēme čekam — jeden se približi.
Smukne hitro vu dvor i za čas je v hiži.
Drugi, tretji za njim o'ide vu nutra,
Da se dogovore za svečanost sutra.
Ja pak z vana stha k obloku sem pošel,
Za da vidim v sobu, tko je to sve došel,
Za da vidim čije srđce je na mestu,
Za da vidim tko je z dišom telom ves tu,
Za da vidim tko sve svog domaćeg štuje,
Farizejske zlobe tim činom popljuje,
Svoju plemenita čat do neba digne,
Godovnjakovog pak protivnika prigne.
Stim kad sem na oblok v hižu se naluknul,
Skoro od veselja vu višak bi dakuul,
Jer sem tu zapazil same poštuwane
Hodošanske gazde lěpo skup zebraue,
Kojih ljubav puno godovnjaku vrēti,
Skobjimi je postal vu poštenju sēli!

Podnotarjuš městni, tu v sredini stoji,
Polag njega Pollak skoptinare broji,
Stari biro v Purić, odbornik Kiss Józsi,
Vlahek Štef i Mikek k njim se još priloži,
Greguran Balazs im nekaj pripoveda,
Neki su pzlivi — Vadlja prav mu nedo,
Barić Matek kapuš, takaj Vlahek Luka,
Sad sim — sad tam lete, kak v ribnjaku

Još sem videl više pri obloku stajati,
Ali nisam videl v mraku prepoznati.

Već je blizu devet — sveća se donese,
Purić krikne „Haljuk!“ i dar se zemlja
strese.

Kissfaludy prime mesto predsednika,
Pollaka potvrdi za svog zamjenika,
Ostali pak okol njih se je lepo vreau
Jedan polag drugog na stolca poseđu.
Sednica započne! — Predsednik zazove:
„Vrēdni Poglavari!“ — zatim reći ove:
»Sutra — znate valjda — dan je za nas
sveti,»
»Svaki sad od nas mora pamet skup imeti,»
»Imendan gosponov tu se obslužava,»
»Auda zajtrek, mesto kruha nek bu kava,»
»Čist i zbiksan simo, svaki ima doiti,»
»Odkud k gospodinu svi skup čemo poiti,»
»Našu zelju onde iskrenu i pravu,»
»Godovnjaku vrēdnom reć čemo na slavu.»
Sad se dospomenu kak bu koj oblećen.
Nitko falet nesme! — Tak je sud izrećen.
Kapuši na noge v jutro nek se stave,
Da budu po hižah prhale zastave,
Vulice da čiste budu kakti zlato,
Čestari još noćas nek zestruju blato.
Turen od kapele svetoga Ivana
Neka se pobeli s cirkvum skup izvana,
Jer tak nepobelen, stoji ravnice dično,
Ali je za hodit polag njega km'ćno;
J š večeras zidar nek se prime dela,

Siromaški i bogati kršćenik.

Kad je jednoč kalocski kardinal nadbiskup Haynald nekoga bogataša njegovo dete krstili, zapazi u crkvi jednu siromaš. no oblečenu ženu, koja je u naručaju ta kaj novorođeno dete za krst držala te u jednom kutu čisto ponizno stala i čekala dok dojde gospon kapelan, da joj dete okrsti.

Kardinal, kak je rečeno, zpaži sirotu ženu s detetom reče joj: „Stupite bliže prijateljica, i vaše dete ću ja krstiti, i vašemu u proste zavojce povinjenom detetu hoću istu čast izkazati, koju sem ovomu bogatom svilom oblečenomu izkazal.“

Posle, kak je sveti čin bil dovršen, upotrebi kardinal priliku sakupljenim u crkvi, tak siromaškim kak i bogatim spasonosni i hasnoviti navuk na put dati.

Kardinal reče: „Ova dvojica deca su jednako velika pred Bogom, jednako čista pred njegovimi očima, jednako vredna njegovomu srdcu; obodvoje čeka jednaka dika u večnosti, samo je razlika ta, da svako po drugem putu k njoj dojde; bogato dete kroz dela kršćanske ljubavi, kojimi svoju stradajuću braću batriva i podpomaze. Siromaško dete pako kroz raznovrstne težkoće u svom življenju, čim se božja volja izpunjava. Nebo se odpre trpećemu, jer je u Boga se ufajuc trpel, a pomagajućemu pak zato jer je bil milosrden. Dobro svojstvo jednoga stoji u plemenitosti duše, a drugoga u zahvalnosti, i već danas neka se pričmu u svojih dužnostih vezbati.“

»Jerbo pak siromaško ovo dete niti zna prositi a niti njegovo srdce zna kaj je to zahvalnost, zato hoću ja mesto njega govoriti i dužnost zahvalnosti va sve, kaj mu se bu dobra izkazalo, na se vzeti.

»Jerbo pako ovo bogato dete takodjer nezna darovati a njegovo srdce jošce nepozna čut pomilovanja, zato neka izvole plemenita gospoda (pri tih rečih se je kar-

dinal obrnul na rodjake bogatoga deteta, koji su pri kršćenju bili prisutni) to dete zastupati i mesto njega dela milosrdnosti i kršćanske ljubavi činiti, taj dar biti će najlpe e znamenje njeznoga osjećaja za njovo dete, koje će već prvi njegov korak u ovaj svet posvetiti i črez celi njegov život u njega blagoslov božji prositi. blagoslov najme onoga svemogućega Boga, koj se nezove badava otac sirotah!*

Posle ovih srdačnih rečih preda kardinal siromaškoj ženi za dete, koje je na krst donela, a on sam je ov hip bil okrstil, nešto vu papiru zamotano, kojeg primera su svi ostali rodjaci bogatog deteta sledili i siromaško dete bogato na d lili.

Dar za siromaško dete je iznašal prilonu sumu novac. — Tko ali da opiše sreću siromaške matere, kad joj je žena po kardinalu okršćeno dete sa lepim darom iz cirkve domov donela. Suze zahvalnosti nisu joj hotele prestati niz lice teći, te je obećala uvěk božansku providnost moliti i čičiti, za takove njoj izkazane dokaze ljubavi bližnjega i pune blago slova milosrdnosti.

Piše:

Em. Kollay.

Žena poginuloga.

II.

(Daje)I

Artur, započela je gospa punim, nego hladnim glasom, — mi se već zdavnja nismo videli. Onda smo još bili deca, još smo se igrali cvetjem . . . onda s cvetjem, ve- vda sa življenjem i smrtjum. Vi ste ostarili, a ja još više. Gledite, ja sam vdovica . .

To bude domala i moja žena, zaletel se joj vu reč vojskovođja.

Muž mi je opal vu boju (vu taboru), — rekla je dalje gospa, — na odprtom,

poštenom bojištu, no ja ga nisam oplakovala; — ar znam, zakaj je poginul. — Mrtvo telo sam mu za drage penecze odkupila; kad su ga donesli vu moju hižu, zamotanoga vu kepenjek, drhtala sam, jeli ga nisu osakatili? Nije li mu glava odrubljena, lice nagrdjeno? Ne, nikaj nije bilo! Ostavili su ga celoga. Vsaki potez lica njegovoga bil je smrtjum zapečaćena svedočba, da je opal srčeno, kak junak. Samo jedno ranu je zadobil — i to naprvo na prsiah. Samo jedno nisam našla pri njem; svoj včučani prsten; a znam, da on toga prstena nigdar nije do li vzal od ruke. Pred neko ikimi davei vide- la sam taj prsten na ruki jednoga čovčka. Nekakov mladi neprijateljski oficir nastani se je pri nas; na njegovj ruki opazila sam moj včučani prsten.

Moguće, da ga je kupil od kojega soldata.

Nije. On mi je rekel, da ga je vzal soldatu, kojega je vubil.

Jeli mu nisi rekla, da je on soldat bil tvoj mu ?

Ni reč. Taj je oficir ljep, mlad čovč; blėdo mu lica vkanjuje vsakoga, gdo ga pogleda nekakvom tobožnjom cartljivostjum; modre, sumorne oči njegove neodaju strasti, kaj vu njem prebiva.

Ti si se zaljubila vu njega ?

Ne, on se je zaljubil vu me. Obsipal me je svojim šmajhlanjem, priznal mi je svoju ljubav; on je vu mene zanorjen.

I ti ga vzešes? . . .

Ja ga buđem vmorila . . .

To meštirju ti nerazmeš, siromaška žena.

Do duše! Da je vu meni bilo jakosti, već bi zdavnja to včinila bila; stal je pred menom, spal je vu mojoj hiži, trebala sam samo hot ti i mogla sam iti vu njegovu hižu, mogla sam ga vubiti vu suu; nu vse zahman — ja sam ne mogla. Pak ipak, ja želim, da on vumre.

Ako je vređu soldat, to mu se more lahko dogoditi.

Da bu zutra cirkva kakti ruža cvela, Za da trak beline njejne bu se risal Na Vadjlovoj hiži, gde bu gospon pisal Banderium v Pešti ravni su imali Jen za drugem tam su na konjih jahali. Toga nam ne treba, jer živina něma Tu bi sada bila zvišega zevaema. Mi bumo još mnogo lepše to zpelali Neg Peštanci, kad su kralja dočekali. Konj i onak jezik nezna govoriti, Kćemu anda konje jošce sim voditi? Pak jel' nije lepše, ako sami ljudi Dojdu gratulirat? — Svaki neka sudi! Zaključak je včinjen, predsednik namigne, Dogovoreno je! — Sednica se digne, Skupćinari z svojih stolcov se postanu Ter se sad razidu svaki k svomu stanu.

* * *

D ugi dan v nedelju polag dogovora Svi se skupe okol birovorog dvora, Sveteću je svaki si oblekel svitu I za gumb prsluka vteknuo cvetja kitu. Kissfaludy dojde, — on je vu paradi Magnatskoj oblečen, svetkovine radi, Na kalpaku lėla pernica prheće, Med nje se postavi, ter im ovak reče: »Vam svem je poznato — dok govorim ovo, Da je danas sretak, da je Elekovo, Da je naša glava, naš dobroćinitelj, Naš ljubleni gospon i naš pokrovitelj, Naša dika vu vsem i naš prvi gazda, Ljublen od nas svihuh i od drugih vazda;

Imendan da njegov danas eto tu je, Kojega nas svaki treba da svetkuje. — Zato hajmo k njemu, odpremo mu srca Naša, v kojih smo za njega krv frca. Iskreno mu recmo, da je ljubav naša Kak željezo čvrsta, a ne krhka flaša. Štovauje i poklon ajdemo mu zreči, Željet mu sve dobro, blagoslov čim veći, Sreću zdravlje i sve kaj će sam željeti, Najmre pako, da Bog nek nešpara z leti Života mu miog, već da ga nadari Starostjum, ku imal Matuzalem sta i. » Ovo, kad polahko, razložno prosbori, »Ejjen!» — od svih stranaš gromovit zaori. »March bereit» se stave, Barid komandira »Ejus — Zwei — k gospodinu!» — Banda marš zasvira.

* * *

Dva po dva vu redu zastavam na čelu »Doppel Schritt» odrežu idući po selu Banda takt im daje vrodu, ter i kako, Dok do stana dojdu gosponorog tako; Onde »Halt» naprave, v glidu se postave, S gromovitim »Ejjen!» — svčćara pozdrave; V gaujk se sad odpute, kape z glav potegnu Svi zajedno naglo za kvakom posegnu. Us'ed pristojnosti, kućne jen na vratu, Krepki z nutra »Szabad!» — odgovor svratu, Tad vu sobu stupe naklon svoj naprave,

K gratuliranju se sada svi priprave. Pollak napred stupi pristojno se prigne, Ravno se postavi glavu vu vis digne. Prićme: »Poglaviti gospodine mili!» »Ljubav nas velika k Tebi danas sili, Imendan Tvoj sveti, kog doživeli jesi, Te koj Ti poštenjem danas čelo reši Taj dan v srdcu našem čitimo veselje, Polažući pred Te iskrene nas želje, Bog v visini znađe, da Ti sve željimo, Iskreno se sreći Tvojoj veselimo. Nedaj Bože, da bi ikad se potuzil Jer si samo dobro na svētu zaslužil. Ti si blag i pošten, nazloba nepoznaš, Ako smo vu tugi, navuka nam dat zvaš. Siromaku dati Ti veselje imaš, Za ostavljenog se uvěk zauzimaš. Suza tudjeg oka Tebe već raztuži, Jerbo imaš čuvstvo — srdce slično ruži. Za sve kaj nam dobra i kad včinil jesi. Bog Ti sto krat plati gore na nebosi!» Kada to zgovori, čedno se nakloni, Od ostalih »Ejjen» gromoviti zazvoni. Sad se svi naklone, k vratu se obrnu, Ter vu lepom redu k domu se povrnu.

* * *

I ja dragi brate z preka iz Horvatske Šiljam Ti čestitku i pozdrave bratske, Želeć Ti sve dobro. A sad zašnjim slogom Lepo Ti se zručam, pak mi ostaj s Bogom!

Em. Kollay.

Nego ja nećem, da on vumre kakti pošten soldat; ne zaradi dike, već zaradi mene mora on poginuti; ne na slavo-dobitnom bojištu, već na strašnom ognji-ču smrti: na stratištu mora da završi život svoj.

Siromaška žena, bol je pomutila tvoj razbor.

Gospodin general, vi ste bili dober prijatelj mojemu mužu! — Artur! kad pitam osvetu (fantljivost) za prelejanu krv svoga muža, moram li daleko izkati onoga, koji me bude osvetil?

Hermine, dođi k sebi! Poštujem bol tvoju, muža sam ti preštimaval, pak da mi je moguće, da u ovom času sašaljujem pojedince, oplakaval bi ga; — a jeli moreš premisljiti, da s celom vojskom, koja mi je prek dana (površena), nepoznajem drugoga zvanja, već da pojedinca bi fantljivil, da bi to bil i najdragši mi prijatelj, da bi to bil brat, otec moj? Da se vse delo moje vojske temelji na misli, da poiščem i preganjam onoga, gdo ga je vubil? Pak na zaštoje, da ga i najdem, jeli bi mogel, jeli bi smel pošten soldat sramotno pogubiti poštenoga soldata, koji je u vojski bio, na odprtom bojišču vubil meni miloga pajdaša? Ti to moreš učiniti, ar si žena i tovaruša, — no ja nemrem, ar sam soldat i vojskovodja (vodja Seregov).

Jeli me držite za beđastu, norom, gospodin general! — pregovorila je žena, po-dizuč svoj pogled; — ja nisem hotela, da bi toga muža poizkali. Js ga budem pred vas dopeljala. Ja mu budem sama čala povoda, da ga podpunim pravom po ratnih zakonih uzognete osuditi i vubiti. Pak ako bi potrebno bilo mojemu planumu celo ljeto, za ljeto dni mora mi ipak poiti za rukom. Dopeljala bi pred vas toga čověka i govorila vam: ov je zakrivil to i to. Vaš bi soldački sud po soldačkih zakonih izrekel osudu na smrt prez pomilavanja. A kad bi mu bilo vumrěti, brinula bi se ja već, da mu se bi reklo: nevamiraš ti s tih prekršajov, već zato, kaj si vubil muža mojega — ar ja samo ja tebe vubijam!

O Hermine, kak si srećna u svojoj mizuži! Snuješ fantljiive miseli na ljeto dni, — a za ljeto dni gde budemo mi? Gdo bude od nas još preostal.

Nebude li nas više, prestali bumo činiti, pak mi je i to prav. Ja se neplašim smrti, a dok živim, do ti čas nećem zaboravit.

Dobra Hermine! Dosta si mi povedala svojih bolih, ostavi me anda, da ostanem na samom sa svojimi, ar mi se od njih ne da govoriti, I ja imam mrtvih, i to vrlo vrnogo, — i još ih budem imel.

(Drugiput dalje).

Priredil:

Gläd Terenca

KAJ JE NOVOGA?

— Prosimo poštvane naše predplatnike, naj nam na početku tretjega fertalja predplatne zaostatke po pošti pošleju, i predplate za novi fertal ponoviju. Cena naših novin je: Za jeden fertal 1 frt, za pol ljeta 2 frt.

Penez naše zemlje (sveta).

Direktor novčarnice sjedinjenih severoamerikanskih orsagov započel je težko delo, da bar približno ustanovi (dokaže), kuliko se na svētu nahadja penez. On je zražunal zalihu zlata i srebra napose a po njegovom računum najbogateša je zemlja na svētu Francezka. Ona ima najviše zlata i srebra Uzimajući dolar kakti peneznu jedinicu, dolazi do rezultata, da Francezka poseduje, ima 900 milijunah dolarah vu zlatu i 700 milijunah dolarah vu srebru. Za Francezkom dohadjaju sjedinjeni orsagi severoamerikanski, koji imaju 700 milijunah dolarah zlata i 480 milijunah dolarah srebra. Tretja je po redu Englezka sa 550 milijunah dolarah vu zlatu i 100 milijunah vu srebru. Zatim se redaju: Njemačka (Prajzka) sa 500 milijunah dolarah vu zlatu i 145 milijunah dolarah vu srebru; Austro-Magjarska sa 30 milijunah dolarah vu zlatu i 120 milijunah dolarah vu srebru. Onda dođu Italija, Španjolska, Turska, Holandija, Švicarska, Grčka i ostali orsagi. Ves zlatni penez na svētu je vrėden od prilike 3727 milijunah dolarah, a ves sreberni penez okolo 3820 milijuna dolara. Kad bi se zlatni penez raztali i od toga napravila kocka, njezine bi stranice bile 685 metrov duge, široke i visoke Sreberna kocka bila bi samo 100 metrov visoka Ves zlatni penez potiće od zlata, izkopanog vu noveše vrėme vu Ameriki i Australiji, dočim se je od zlata iz starog veka vrlo malo začuvalo, ono se raztvara vu svoja počela, odnosno atome — I našeg veđašnjeg zlata bude za par jezer ljet nestalo.

K velikim jesenskim muštram okolo Pečuha.

K velikim jesenskim vježbam (soldačkim muštram) očekuju zanimivih gostih Vu biškupskoj rezidenciji porazgovarja se, da bude došel i prajzki cesar Vilim II. Stalno je, da buge nazočen muštram i princ Waleski i talijanski kraljević (kronprinc). Zvun toga došel bude vu Pečuh papinski nuncij nadbiškup Galimberti s papinskim orsačkim tajnikom, kardinalom Rampollom. Ovi dva zadnji do li budu, da pregledaju popravljenu stolnu cirkvu. Kardinal Rampolla pohodil bude i Beč i druge glavne evropske varaše.

Kak stoji s našom vojskom.

Kaj su vse vojske prvih vėkov napram dnešnjoj stojećoj vojski? Vu tridesetljetnom taboru, koj se drži za dosta strahoviti tabor, nije bilo soldatov više od 75.000. — Sedmoljetni tabor (od ljeta 1756 do 1763.) brojil je do 80.000 soldatov — Vojska Napoleonova piva je povisila broj soldatov do 1 milijun. — Ljeta 1815. brojila je Francezka 900.000. — Ruska 850.000. — Prajzka 430.000 — naša monarkija 350.000 soldatov, skupa anda do 2.730.000 soldatov. Ljeta 1876. već je taj broj narasel do 4.800.000, — a denes po gotovo premašuje vojna svojim brojem. — Ruska vojska broji 4.500.000 — Prajzka 2.800.000, — Francezka 2.600.000 — naša 1.800.000 — Italija 1.700.000 — Vzemimo još, kakvo je denes oru je, pak se čovėk mora presenetiti od straha. A kuliki stro'ki na toliku vnozinu ljudih, koji drugač stoji čekajući samo na zapoved. — Glėdeć na ovo, more vsaki prerezmeti, zakaj tak veliku porciju (stribu) plaćama.

Vumrl od steklinjave.

Kak čitamo vu jednih novinah, dogodila se vu jednom mēstu dva put nesreća, da je sumnjivi pes nagrizel i pojedine sobe. Sreća je bila, ter nije do vezda nigdo stoga postradal. Ali nije ta sreća zalibože ostala trajnom. Prešestni tork pred večer jako je zlo postalo špoljarskomu detiću Farbaši vu, koga je takaj lani takov stekli pes vgrizel, a on sam slute i zlo, zaprosil je, da ga odmah postaviju vu špital. Idući još vu špital prošil je stražane da bi se požurili, a kad je došel nuter vu špital, prošil je da bi ga zvezali, da nebi načinil kakvo zlo. I kak je bil zvezan za zelel je pušiti cigaretu, pak je rekel naj mu ju naprave i hitiju, ali naj neđu bližu. Nije potrajalo još dugo, a grozna znamenja strahovitoga betega pokazala su se, on je počel mahati s rukami, trgati se, zubmi cvoktati kak da bi hotel koga vgriznuti, a pėna sa sokrvicom navrėla mu je na vusta. Te su grozne muke trajale do zorje, kada je siromak vu najžalostnešem stališu izpusil dušu.

Svetska izložba vu Čikagu.

Zanimalo bude vnože da zeznaju kuliko bude koštal put na ovu izložbu; Uz 30 percentov na kartah za damšife i 50 percentov na amerikanskih željeznica koštala bude karta prvoga razreda od Beča prek Hamburga ili Bremena skupa sa obškrbom 340 do 400 forinti, — karta drugoga razreda 240 forinti, na podpalubju do 150 forinti. Vožnja od Hamburga ili Bremena do Nju-Jorka trajala bude 9 dana. Na navadnom putničkom damifu je strošek menjši, ali zato put traje 14 do 16 dana. Za potrošek na jednu peršonu vu Čikagu računa se na dan 10 forint.

Posljedice taborov.

Vučenjak dr. Langneau, napisal je jedno knjigu, vu kojoj je po službenih izvorih zračunal zgubiček ljudih vu Francezkoj, a za taborov vu razdobju od ljeta 1791, do 1890. Ov je broj strašen. Zgubiček ljudi od ljeta 1791. do 1799. mora se računati poprečno. Vu ono je doba pod zastavu pozvano 2.080.000 Francezov. Od ovih je poginulo 720.000 kak drži grof Garnier, a drugi demografi vele da je poginulo 1.500.000 — Od ljeta 1799. do 1815. služilo je 3.153.598 ljudih. Od tih je pred neprijateljnom opalo 1 milijun, a drugi milijun zginul je vu špitalu. Od ljeta 1815. do 1851. nije bil zgubiček veli, akoprem je bil boj vu Grčkoj i Algeriji. Vu Krimskom taboru poginulo je 95.615 Francezov; 10.240 na bojnom polju a 85.375 vu špitalih. — Talijanski tabor košta 12.173 francuzkih životov. A kuliko je Francezov poginulo vu Meksikanskih bojevih nije se nigdar obznaniło. Nemore se reći, da su vse vratolomije toga cesarstva od 1851. do 1869. koštale življenja 356.000 Francezov. Vu taboru 1870. izgubila je Francezka 1.308.803 ljudih i to na tabor od 1870. ter na revoluciji komune. Potom se vidi, da je Francezka za svojih taborov vu zadnjem stoletju prelejala pravo morje svoje vlastite krvi. Vu tom bo stoleću palo je aldovom tabora najmenje 4 milijuna Francezov, i to najzravėših i najjakkših. A gde su milijuni aldovov drugih narodah? Kada bi zračunali skupa vse aldove, koji su pali vu zadnjem stoljeću, to bi ta brojka zaista bila strašna. Vu isto doba prelejana najplemeniteša i najzdraveša krv kak veliko bi stvorilo krvavo morje!

VASUTI MENETREND CSAKTORNANYAN.

Indul	Napszaka	Ora	Perce	Gyors- posta és- vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	44	gyorsv.
	Délben	11	39	postav.
Pragerhof felé	Ejjele	10	07	"
	Reggel	6	22	"
Zágráb felé	Délután	4	15	"
	Ejjele	1	17	gyorsv.
Varazsdig	Reggel	6	50	vegyesv.
	Délután	4	20	"
Egerszeg felé	Este	10	17	"
	Délben	11	44	"
Érkeztek	Reggel	5	33	"
	Délután	5	00	"
Kanizsa felől	Reggel	6	14	postav.
	Délután	4	01	"
Pragerhof felől	Ejjele	1	14	gyorsv.
	Reggel	4	41	"
Zágráb felől	Délben	11	29	postav.
	Ejjele	9	55	"
Egerszeg felől	Reggel	4	31	vegyesv.
	Délután	11	17	"
Este	Délután	3	59	"
	Este	9	30	"
Este	Délután	9	50	"
	Este	9	49	"

Cena žitka — Gabona árak

1 m-mázsa. — 1 m-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7 —
Zab	Zob	6 —
Rozs	Hrúz	5 —
Kukoricza	Kuruza	5 —
Árpa	Ječmen	5 —
Fehér bab	Grah beli	6 —
Sárga „	„ žuti	4 50
Vegyes „	„ změšan	4 50

NYILTTÉR.

Egész selyem, mintázott Foulardokat méterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) meg-re delt egyes öltönyökre vagy végekben is szállít házhoz szállítva postabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minak postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó

LOTÉRIJA.

Grác 3 -ga júliusa 1892.
18 35 62 66 15

ODGOVORNI UREDNIK:
MARGITAI JOZSEF

Glavni suradnik:
GLADFERENCZ.

2749 tkvi szám 892.

Árverési hirdelmény.

A perlaki kir. jbróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Pollák Fülöp és neje Fürst Zsófia hodosáni lakókoss elleni végrehajtási ügyében 39 frt 46 és fél kr. törke ennek 1877. szeptember hó 24-161 járó 6 százalékos kamatai 3 frt 80 kr végrehajtási s ez-

uttal 7 frt 80 kiban megállapított költségeknek behajtása czéljából a nkanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. jbróság) területén fekvő a hodosáni 1104 sztjkvben A † 1549 hrsz. a foglalt végrehajtást szenvedettek nevén álló ingatlan 581 frt, és az u. o. 624 sztjkvben A † 771 hrsz. a foglalt Pollák Fülöp nevén álló ingatlan 106 frtra becsült ingatlan

1892. évi augusztus hó 18 ikán d. e. 10 óraker

Hodosánban a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 n p a., a másodikat u. a. 60 nap a., a harmadikat u. a. 90 nap a, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. Ezen hirdelmény kibocsajtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. jbróság tkvi osztá-

Cognac-quint-kivonat.

Végy a cognac-quint-kivonat számára

Kitűnő, egészséges és tartalmas cognac pillanat allati készítésére, mely a valódi francia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet. Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítési utasítás ingyen mellékeltek. Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritusz-megtakarítás

érhető el felülmulatlan pálinka-erősítő kivonatom által; ez az italoknak kellemes erőteljes ízét ad és csakis nálam kapható. Ára kilonként 3 frt 50 kr. (600—1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívüli ajánlom még valamennyi esszentiát: rum, szilvapálinka, törköly, fűkesert, valamint a létező likörök, szeszesitalok, eczet és borezet készítésére felülmulatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

← Árjogyzék ingyen. →

Egészséges gyártmányokért kezeséget vállalom.
Pollák Károly Fülöp
Esszencia-különlegességek gyára: Prágában.
(Tisztes képviselők kerestetnek.)
543 50—1.

lyánál s Hodosán község előljároságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Perlakon a kir. jbróság mint tkvi hatóságnál 1892. évi májushó 30-án. 542.

Csúz, kőszvény, tagszaggatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájás, dióim stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyíltó szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krt. Minthogy utazások léteznek, ennélfogva mindig láthatóan: „Horgony-Pain-Expeller“ kérendő.

ANDEL J. FELE
UJ FELFEDEZETT

TENGERTULI POR

pusztit

poloskát, bolhát, svábot, molyt, orosz-bogárt, legyet, hangyát, pinczebogárt, madármolyt, egyáltalában mindennemű rovat — majdnem természetfölötti gyorsasággal és biztossággal, oly formán, hogy a létező rovaroköltésből még csak nyoma sem marad annak. Valódi minőségben és olcsó áru kapható

Prága **Andel J.-féle**

gyógyfűkereskedésében

a fekete kutyához Huss-utca 13.

Magyarországi főraktár

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél

BUDAPEST, Király-utca 12.

CSAKTORNANYAN

TODOR JÓZSEF

vegyesárkereskedésében.

532 3—6.

Eladó.

Egy 2 lóerejű

cséplőgép

naponta 100 keresztet csépel — továbbá

egy kézi cséplőgép

mindkettő jó állapotban eladandó.

Bővebbet Döring Emil lakatosnál Csáktornyan, perlaki utca.

536 3—3.

Proda se

Jedna mašina za mlatiti sa 2 konjskom silom (jakostjum), koja svaki den 100 križov mogaća je izmlatiti. Nadalje proda se: Jedna menjša mašina za mlatiti s rukom.

Obede su vu dobrim stališu.

Više od toga zeznati se more pri Döring Mihályu vu Čakovcu. Stanuje vu Preločkoj ulici.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Mindenemű ruha kelmék, fekete és színes kasmérok, kreton, voil, szefir parket, valódi rumburgi és kreász vászon, chifton, ágy és asztal terítők, mindenemű szőnyeg, selyem, gyapju és mosó kendők, téli nagy kendők, fehér és színes valódi vászon zsebkendők, posztó és férfi ruha-szövetek, továbbá

férfi, női és gyermek czipók és kalapok mindenemű tugek, gallérok, selyem nyakkendők, hartsnyák, fehér és színes kötő pamut, bársony és selyem szalagok

szabott árak mellett a beszerzési árnál tetemesen olcsóbban adatnak el.

MAYER S-nél
Csáktornyan.

995 18—25.

A beszerzési áron alól.

Férfi, női és gyermek czipók és kalapok.

Mindenemű ruha kelmék.

Gyönyörű minták magán-vevők részére ingyen és bérmentve. Mintakönyvek szabók számára bérmentelenül.

Öltözetekre való kelmék.

Peruvien és dosking a magas Clerus számára, szabályszerű kelmék cs. és kir. hivatalnok egyenruhákra, továbbá veterán-, tüzoltó-, tornász-, eseléd-egyenruhákra is, teke- és játékszátra való posztó, loden, vízmentes is vadász-kabátokra, mozókelmék, utazó-paladok 4—12 frtig stb.

Aki jutányos, becsületes, tartós, tisztán gyapju-posztóóruat, nem pedig a mindenfélől kínálgatott s a szabó fáradságára a költésére sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünnben

Allandó posztóraktár egy félmillió frton felüli értékben.

Legnagyobb szétküldési üzlet a Kontinensen. Figyelmeztetésül! A t. c. közönséget övom azon cégektől, a kik u. n. „maradékokat” és „szelvényeket” 3-10 méteres darabokban és u. n. „szelvényeket” szalonruhákhoz kínálnak. Már ezekből az egyforma hosszúságokból nyilvánvaló a szédélgs, mert az ily maradékok stb. nem divatos, elromlott és elarusíthatatlan darabokból vannak vagdaiva. — Az ily poszék-áru, a miyet ezen cégek 2-od, vagy 3-ad kézből vesznek össze, a vételárnak alig egy harmadát éri meg. Szétküldés csak katonvétellet; 10 frton felüli bérmentve. Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz, 506 12—20. francia nyelven.

Legyünk elővigyázatosak a „ZACHERLIN” vásárlásánál.

Arak:

15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 frt.

Kapható:

Csáktornyan:

Strahia Testvérek,
Gráner
Heinrich Miksa,
Gönczy L. gyógyszer.

Alsó-Lendra:

Fuss Nándor, gyógyszer,
Freyer Fülöp.

Berlak:

Sosterics Pál,
Kramarits Victor.

Vevő: „... Nyitott csomagban rovarport nem fogadok el, hisz „Zacherlin” kértem! . . . . Ezen különlegességet joggal dicsérik a leghatásosabb irtó szernek mindenféle rovar ellen és azért csakis: egy lepecsételt üveget Zacherlin felirással fogadhatok el!.

508 8—10